

***Inwestycje liniowe w świetle prawnych
uwarunkowań ochrony dziko żyjących
zwierząt***

***Rys prawa wspólnotowego,
międzynarodowego i krajowego***

***Mgr Marcin Pchałek
Konsultant ds. Prawa ochrony środowiska
Kowalewski, Miara, Pchałek & Partnerzy
Doradztwo Prawne***

Prawo WE

Na czym stoimy?

- Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko – **tzw. Dyrektywa SEA**
- Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska – **tzw. Dyrektywa EIA**
- Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – **tzw. Dyrektywa Siedliskowa**
- Dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – **tzw. Dyrektywa Ptasia**
- Decyzja 1692/96/WE w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej
- Rozporządzenie 1083/2006 WE ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności

Prawo WE

Prawo wspólnotowe ma pierwszeństwo !!!

- Zasada pierwszeństwa:
 - obejmuje wszystkie wiążące źródła prawa wspólnotowego
 - rozciąga się również na wszystkie przepisy prawa krajowego
 - odnosi się do przepisów o charakterze legislacyjnym, ale także aktów o charakterze administracyjnym
- Obowiązek wykładni prowspólnotowej - łagodniejsza forma niwelowania różnic pomiędzy prawem krajowym i wspólnotowym

Prawo WE

... I nie warto go naruszać

- Istnieje ścisły związek pomiędzy bezpośrednim skutkiem, interpretacją prawną, pierwszeństwem i odpowiedzialnością odszkodowawczą
- Ostateczna decyzja administracyjna sprzeczna z prawem wspólnotowym musi zostać wzruszona w nadzwyczajnym trybie postępowania
- Zob. orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) w sprawach C - 392/04 i-21 Germany GmbH oraz C -422/04 Arcor AG & Co. KG

Prawo WE

Na styku Dyrektyw SEA i EIA

Wytyczne Komisji Europejskiej:

- Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (SEA) planów z zakresu infrastruktury transportowej,
- SEA w Sektorze Transportowym, Przegląd legislacji i praktyki w państwach członkowskich UE,
- SEA dla korytarzy transportowych: wnioski wyciągnięte z porównania metod pięciu państw członkowskich,
- Sieci transeuropejskie: W kierunku podejścia zintegrowanego.

Prawo WE

Na styku Dyrektyw SEA i EIA

Oceny oddziaływania na środowisko (SEA i/lub EIA) powinny być poziomowane.

Rozróżnia się:

- **poziom sieci** (planowanie multimodalne),
- **poziom korytarza**,
- **poziom przedsięwzięcia**,

Ocena wpływów, które mogą zostać wystarczająco złagodzone na poziomie przedsięwzięcia zostaje odłożona do momentu EIA.

Prawo WE

„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS) Przedsięwzięcia planowane czyli ocena z art. 6 (3) i (4) DS

Art. 6 (3) i (4) DS najistotniejszym determinantem lokalizacji korytarzy transportowych

Niezadowalające udowodnienie braku rozwiązań alternatywnych lokalizacji trasy = naruszenie art. 6 (4) DS - zob. sprawa C - 239/04 Castro Verde

Charakterystyka procedury z art. 6 (3) i (4) DS - zob. sprawa C-441/03 Commission v Netherlands

Czy znaczące oddziaływania są prawdopodobne ? - zob. sprawa C-127/02 Waddenzee

Ocena z art. 6 (3) i (4) DS dotyczy nie tylko przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze Natura 2000 - zob. sprawa C-98/03 Commission v Germany

Prawo WE

„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS) Przedsięwzięcia planowane czyli ocena z art. 6 (3) i (4) DS

Wpływ rozważanych alternatyw na oczekiwany dochód sprawia, że nie da się ich uznać za ekonomicznie uzasadnione - Opinia KE z 24 IV 2003 r., [Bothnia C \(2003\) 1309](#).

Szczególne waga adekwatności, harmonogramu oraz systemu monitoringu kompensacji.

Skoordynowanie kompensacji z innymi działaniami na rzecz ochrony przyrody.

Obowiązek przekazywania corocznego raportu na temat sukcesywności wdrażania środków kompensacyjnych - Opinia KE z 14 V 2004 r., [La Brena C\(2004\)1797](#)

Zobowiązanie do zagwarantowania niezbędnych środków finansowych, zapewniających właściwą kompensację - Opinia KE z 24 IV 2003 r., [Bothnia C\(2003\)1309](#)

Prawo WE

„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS) Przedsięwzięcia planowane czyli ocena z art. 6 (3) i (4) DS

Wytyczne Komisji Europejskiej:

- Zarządzanie obszarami Natura 2000. Postanowienia art. 6 Dyrektywy Siedliskowej 92/43 EWG,
- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000 - Wytyczne metodologiczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG; Wydanie polskie - WWF Polska,
- Guidance document on Article 6(4) of the 'Habitats Directive' 92/43/EEC CLARIFICATION OF THE CONCEPTS OF: ALTERNATIVE SOLUTIONS, IMPERATIVE REASONS OF OVERRIDING PUBLIC INTEREST, COMPENSATORY MEASURES, OVERALL COHERENCE, OPINION OF THE COMMISSION. January 2007

Prawo WE
„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS)
Przedsięwzięcia istniejące czyli obowiązki z art. 3 DP oraz
art. 6 (2) DS

Niepodjęcie właściwych kroków w celu uniknięcia na terenie OSO lub SOO pogorszenia stanu siedlisk gatunków = naruszenie wymogów prawa WE; zob. orzeczenie C-117/00 *Commission v. Ireland*, C-244/05 *Bund Naturschutz*; art. 10 TWE.

Obowiązki z art. 3 DP (*per analogiam* – z art. 6 (2) DS) powstają zanim odnotowany zostanie jakikolwiek spadek w populacji; zob. sprawa C-355/90 *Commission v Spain*.

Najnowszy wyrok w sprawie obowiązku zapewnienia właściwego stanu ochrony - C-388/05 *Commission v Italian Republic* (20 IX 2007)

Prawo WE

„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS) Niełatwe problemy międzyczasowe

- Zaleca się realizację obowiązków z art. 6 (2) – (4) DS zarówno odnośnie obszarów siedliskowych znajdujących się na przekazanych KE listach krajowych jak i odnośnie obszarów ptasich i siedliskowych z Shadow List; zob. m.in. Wytyczne MŚ z dnia 16 maja 2005 r.,
- Zob. orzeczenia w sprawach C-244/05 Bund Naturschutz in Bayern and Others v Freistaat Bayern, C-355/90 Santoña Marshes oraz C-371/98 First Corporate Shipping,
- Zob. opinia KE z dnia 6 czerwca 2005 r., [*Baden Baden C\(2005\)1641*](#).

Prawo WE
„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS)
Niełatwe problemy międzyczasowe

Problematyka międzyczasowego stosowania przepisów art. 6 (2) – (4) DS - szczególnie istotna dla nowych państw członkowskich.

Sąd krajowy opowiada się za natychmiastowym skutkiem prawa wspólnotowego - wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. (sygn. IV Sa/Wa 2319/06, prawomocny) w sprawie obwodnicy Augustowa

Czas pokaże jak do problemu ustosunkuje się ETS.

Prawo WE

„W sieci” Dyrektywy Ptasiej (DP) i Siedliskowej (DS) Chrońmy Korytarze – Art. 10 DS !!!

Państwa członkowskie planując zagospodarowanie terenów i formułując politykę rozwoju, w szczególności mając na względzie poprawę ekologicznej spójności sieci Natura 2000, będą dążyć tam gdzie uznają to za konieczne, do popierania zagospodarowania i ochrony tych elementów krajobrazu, które mają duże znaczenie dla dzikiej fauny i flory. Są to elementy, które ze względu na swą liniową lub ciągłą strukturę (na przykład rzeki i ich brzegi albo tradycyjne systemy oznaczania granic pól), bądź pełnią funkcję wyjściowych obszarów ekspansji (na przykład stawy lub niewielkie lasy) są bardzo ważne dla migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej dzikich gatunków.

Prawo WE ***„W sieci” TEN – T***

- Art. 8 Decyzji nr 1692/96/WE w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej – stosujemy wspólnotowe prawo o OOS !!!
- Sieć TEN T z Traktatu Akcesyjnego ma charakter zarysowy
- Dokładna lokalizacja musi czynić zadość wymogom środowiskowego *acquis communautaire*.

Prawo WE

Unia pomaga ale i wymaga

Rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności.

Preambuła – pkt. 22) – **„Działalność funduszy oraz operacje, które pomagają one sfinansować, powinny być zgodne z prawodawstwem Wspólnoty.”**

Art. 9 ust. 2 – **„Komisja i państwa członkowskie zapewniają zachowanie spójności pomocy funduszy z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty”**

Art. 17 – **„Cele funduszy osiągnęte są w ramach zrównoważonego rozwoju oraz propagowania na poziomie Wspólnoty celu, jakim jest ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego.”**

Szczególna rola Wytycznych MRR odnośnie OOS finansowanych projektów

Prawo międzynarodowe

Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (1979 r.), tzw. Konwencja Berneńska

Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (1979 r.), tzw. Konwencja Bońska

Konwencja o różnorodności biologicznej (1992 r.), tzw. Konwencja o bioróżnorodności

Prawo międzynarodowe

Art. 91. Konstytucji RP:

- Ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy.
- Umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.

Prawo WE:

- Przestrzeganie umów międzynarodowych, których stroną jest Wspólnota Europejska podlega kontroli w trybie art. 226 TWE

Prawo międzynarodowe ***Konwencja Berneńska***

Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. - Konwencja Berneńska

Artykuł 1 - Szczególny nacisk położono na ochronę gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące

Artykuł 4 - Umawiające się strony podejmują się zwracać szczególną uwagę na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania lub pierzenia.

Prawo międzynarodowe ***Konwencja Berneńska***

Rekomendacja nr 108(2003) Stałego Komitetu Konwencji Berneńskiej w sprawie trasy Via Baltica:

- 1) „(...) Wykonać pełną SEA, za którą idzie szczegółowy, dogłębny Raport OOS, rozpatrujący wszystkie możliwe alternatywy i warianty po to by zminimalizować tak jak tylko jest możliwe wszelkie degradacje ważnych regionów, zwłaszcza w obliczu uznanych wartości przyrodniczych o międzynarodowym znaczeniu. SOOS/OOS powinny być zgodne z procedurami UE, powinny zawierać możliwe alternatywy, szacunkowe koszty, włączając w to koszty złagodzenia oraz kompensacyjne środki dla wszystkich możliwych wariantów.
- 2) Uwzględnić rezultaty SOOS jako podstawę do wyboru wariantu trasy Via Baltica(...).”

Prawo międzynarodowe

Konwencja Bońska

Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (Bonn 1979)

Artykuł II

1. Strony uznają wagę ochrony gatunków wędrownych i zgody państw strefy na podjęcie działań w celu ochrony tych gatunków wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i stosowne. W działaniach tych szczególnie uwzględnione być powinny te gatunki zwierząt wędrownych, których stan zachowania jest niekorzystny. (...)
2. Strony uznają potrzebę podjęcia działań w celu uniknięcia zagrożenia jakiegokolwiek gatunku wędrownego.
3. W szczególności strony będą: (b) podejmować starania w celu zapewnienia bezpośredniej ochrony gatunków wędrownych wymienionych w załączniku I; (c) podejmować starania w celu zawarcia porozumień dotyczących ochrony i kontroli gatunków wędrownych wymienionych w załączniku II.

Prawo międzynarodowe *Konwencja Bońska*

Artykuł III Zagrożone Gatunki Wędrowne (Załącznik I):

4. Strony, będące państwami strefy w stosunku do jakiegokolwiek gatunku wędrownego wymienionego w załączniku I, podejmą starania w celu:
 - a) ochrony i, jeżeli jest to możliwe i stosowne, odtworzenia tych siedlisk gatunku, których odtworzenie jest konieczne do zapobieżenia groźbie zagłady tego gatunku;
 - b) zapobiegania, usuwania, równoważenia lub minimalizowania, w zależności od potrzeb, niekorzystnego wpływu działań lub przeszkód poważnie utrudniających bądź uniemożliwiających wędrówkę gatunków;

Prawo międzynarodowe ***Konwencja o bioróżnorodności***

Konwencja o różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r.

Artykuł 8 Ochrona in-situ

Każda Umawiająca się Strona, w miarę możliwości i potrzeb:

- c) obejmuje odpowiednimi regulacjami i zarządza zasobami biologicznymi ważnymi dla zachowania różnorodności biologicznej zarówno na obszarach objętych ochroną, jak i poza ich granicami,
- d) wspiera ochronę ekosystemów i naturalnych siedlisk oraz utrzymanie zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnym otoczeniu;

Prawo międzynarodowe *Konwencja o bioróżnorodności*

Artykuł 8 Ochrona in-situ c.d.

Każda Umawiająca się Strona, w miarę możliwości i potrzeb:

- e) wspiera z punktu widzenia środowiska racjonalny i zrównoważony rozwój na obszarach sąsiadujących z obszarami chronionymi, mając na uwadze wzmocnienie ochrony tych obszarów;
- f) odtwarza i przywraca do stanu poprzedniego ekosystemy, które uległy degradacji, oraz popiera restytucję zagrożonych gatunków, inter alia, poprzez opracowanie i wprowadzenie w życie odpowiednich planów lub innych strategii zarządzania;

Prawo międzynarodowe *Konwencja o bioróżnorodności*

Artykuł 14

Każda umawiająca się strona, w miarę możliwości i potrzeb: wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, (...)

Istotna rola realizacji wytycznych przyjmowanych na podstawie Konwencji o Bioróżnorodności - zob. Decyzje przyjęte podczas szóstego spotkania Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, Haga 7-19 kwietnia 2002, UNEP/CBD/COP/6/20, str. 93 -110.

Prawo międzynarodowe

Pan-Europejska Strategia Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej (Pan-European Biological and Landscape Diversity Strategy (PEBLDS))

Przyjęta w 1995 roku na III Konferencji Ministerialnej "Środowisko dla Europy"

Zakłada stworzenie w Europie spójnej ekologicznej sieci obszarów cennych przyrodniczo

W zakresie ochrony dziko żyjącej fauny obecne wdrażanie Strategii polega m.in. na tworzeniu i ochronie wielkoskalowych korytarzy ekologicznych pomiędzy kompleksami leśnymi w Europie

Prawo krajowe: Zrównoważony rozwój – zasada konstytucyjna

Art. 5. Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju

Zrównoważony rozwój – zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych

Zasada znajdująca zastosowanie podczas konkretyzacji prawa administracyjnego przez administrację publiczną

Organ stosujący prawo ma powinność odkodowania treści zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do pewnego względnie konkretnego przedsięwzięcia lub indywidualnej sprawy

Prawo krajowe: Prawo ochrony środowiska (POŚ) Co w niej znajdziemy?

Transpozycja przepisów Dyrektywy SEA, EIA i Siedliskowej >
Przepisy o OOS planów i programów, przedsięwzięć oraz o
ocenach oddziaływania na obszary Natura 2000

Art. 75 – wymogi ochrony środowiska w trakcie prac
budowlanych

Art. 73 ust. 2 - Linie komunikacyjne, oraz inne obiekty liniowe
przeprowadza się i wykonuje w sposób zapewniający
ograniczenie ich oddziaływania na środowisko, w tym:
możliwość przemieszczania się dziko żyjących zwierząt

Prawo krajowe: (POŚ) SCOPING – warto skorzystać

Prawo ochrony środowiska nie przewiduje udziału społecznego na etapie scopingu !!!

Ustalony zakres raportu/prognozy powinien określać rodzaj i formę żądanych informacji, poziom analizy oraz sposób zarządzania oceną

Wymagania powinny mieć postać, pozwalająca na dalszą specyfikację oceny

Postępowanie OOŚ musi być na tyle elastyczne, aby cały czas istniała proceduralna możliwość uzupełnienia materiału dowodowego

31 maja 2006 r. - Społeczny SCOPING dla pierwszego odcinka autostrady A1 (organizator GTC, Ekokonsult)

Prawo krajowe: (POŚ) Decyzja to nie koniec OOŚ

Raport OOŚ obejmuje wskazanie proponowanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko > punkt wyjścia do przedstawienia propozycji monitoringu oddziaływania/ analizy porealizacyjnej

Jeśli obowiązek monitoringu oddziaływania/ analizy porealizacyjnej związany był z środkami łagodzącymi lub kompensacją przyrodniczą > analiza powinna skupiać się na związanych z tym problemach

Zawierajmy w raporcie propozycje monitoringu oddziaływania !!!

Prawo krajowe: (POŚ) (nie) Korzyści wynikające z OOŚ

Korzyści bezpośrednio m.in. - modyfikacje propozycji w celu poprawy parametrów środowiskowych w zakresie wyboru wariantów alternatywnych, łagodzenia oddziaływania, działań kompensacyjnych

Art. 55 P.o.ś. – dopuszczenie do realizacji wariantu innego niż proponowany lub odmowa określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia

Wariant inny > wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia materiału dowodowego > ponowne przeprowadzenie OOS – w tym uzgodnienia, udział społeczny

Prawo krajowe: (POŚ), (KPA) Dbajmy o Jakość OOS

Nowelizacja P.o.ś. z 18 maja 2005 r.: art. 24a POŚ - delegacja do wydania rozporządzenia w sprawie kontroli jakości OOS

Monitoring postępowań OOS ma służyć poprawie jakości dokumentacji - jego wyniki muszą mieć przełożenie na konkretne działania legislacyjne, rekomendacyjne i szkoleniowe.

Jakość OOS a art. 7 KPA > zasada prawdy obiektywnej nakazuje zebranie i rozpatrzenie całego materiału dowodowego w sposób pozwalający na ustalenie stanu faktycznego sprawy zgodnego z rzeczywistością.

Ustosunkowanie się przez organ w uzasadnieniu tylko do części dowodów skutkuje możliwością uchylenia decyzji na podstawie art. 145 par. 1 pkt. 1c PPSA

Prawo krajowe: (POŚ)

Co najpierw ? Wyrok WSA w Warszawie (sygn. IV Sa/Wa 2319/06)

Nie sprecyzowana relacja pomiędzy decyzją lokalizacyjną a środowiskową (za wyjątkiem dróg krajowych; nieznowelizowany art. 46 ust. 4 pkt. 9 POŚ)

Inwestor może wystąpić o decyzję środowiskową po decyzji o ustaleniu drogi publicznej (lub decyzji o wzizt) czy równocześnie z wnioskiem o jej wydanie

Organ orzekający w sprawie decyzji środowiskowej nie jest jednak związany ustaleniami decyzji lokalizacyjnej (w tym odnośnie np. środków łagodzących)

Jeżeli inwestor nie może uzyskać pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla wariantu realizacji przedsięwzięcia zaakceptowanego w decyzji lokalizacyjnej musi on zaniechać realizacji przedsięwzięcia w wariacie z decyzji lokalizacyjnej

Prawo krajowe: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Uop) Co w niej znajdziemy?

Transpozycja Dyrektywy Siedliskowej (ocena oddziaływania na obszary Natura 2000) – funkcjonuje w powiązaniu z POŚ

Warunki realizacji przedsięwzięć na terenie „krajowych obszarów ochronnych”

Definicja korytarza ekologicznego (art. 5, pkt. 2) „korytarz ekologiczny - obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów”.

Cele ochrony przyrody osiąga się m.in. poprzez realizację programów ochrony gatunków, siedlisk i szlaków migracji gatunków chronionych (art. 3 pkt. 3),

Zakazy w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową (art. 52 np. zakaz niszczenia siedlisk) – zezwolenia z Art. 56 (brak rozwiązań alternatywnych oraz zagrożenia)

Prawo krajowe : Uop

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną – implementuje Uop

Określa listę gatunków podlegających ścisłej i częściowej ochronie prawnej.

Wprowadza szereg zakazów dotyczących ochrony siedlisk, o których wspomina ustawa o ochronie przyrody, czyli zakaz niszczenia siedlisk i ostoi oraz gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień.

Wdraża szczególną formę ochrony siedlisk poprzez tworzenie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania > 26 wybranych gatunków owadów, gadów, ptaków i ssaków.

Prawo krajowe: Uop

Nie zapominajmy o Naturze

Art. 37.

Jeżeli działania na obszarze Natura 2000 zostały podjęte bez przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 33 ust. 3, wojewoda, a na obszarach morskich dyrektor właściwego urzędu morskiego, nakazuje ich natychmiastowe wstrzymanie i podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu danego obszaru, jego części lub chronionych na nim gatunków.

Prawo krajowe: Uop Jak oceniać i kompensować plany ?

Problematyczna ocena habitatowa dla planu lub programu (PP)

Wojewoda wydający zgodę na realizację planu musi ocenić poziom precyzyjności ustaleń (PP) > od tego poziomu właśnie zależy będzie forma i wyniki oceny habitatowej

W którym momencie planowania zaistnieje realna możliwość przeprowadzenie pełnej oceny i wydania zezwolenia precyzyjnie odnoszącego się np. do zagadnień kompensacji ?

W zezwoleniu wojewoda ustala zakres, miejsce termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej - art. 35 ust.1 Uop !!!

Problematyczna kwestia powielania ocen (na etapach np. przyjmowania planu/programu oraz wydawania decyzji środowiskowej)

Prawo krajowe: Prawo Zamówień Publicznych Czyli jak Zamawiać?

Zamówienie na usługę polegającą na sporządzeniu projektu budowlanego i wykonawczego oraz na uzyskaniu wszystkich decyzji niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia

Uwarunkowania prawne wykonania zamówienia – prawo międzynarodowe, wspólnotowe, krajowe

Warunki podmiotowe - wykonawca powinien wskazać do uczestniczenia w wykonaniu zamówienia: - głównego specjalistę ds. ochrony przyrody; Wymagane wyższe wykształcenie przyrodnicze, ze znajomością przepisów o ochronie przyrody i zasad sporządzania raportów oddziaływania na środowisko oraz posiadanie minimum X lat praktyki w dziedzinie ochrony przyrody

Prawo krajowe: Prawo Zamówień Publicznych Czyli jak Zamawiać?

Ogólny opis zadań dla wykonawcy zamówienia:

- Zasady wykonania opracowań
- Podstawowe prace badawcze i inwentaryzacyjne
- Ocena stanu, potrzeb i uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia w tym m.in. w zakresie celów i potrzeb ochrony przyrody
- Zadania z zakresu ocen oddziaływania na środowisko

Prawo krajowe: Prawo Zamówień Publicznych Czyli jak Zamawiać?

Sugeruje się dodawanie do OPZ następujących załączników

- Załącznik 1. Szczegółowe potrzeby w zakresie działań związanych z zachowaniem bioróżnorodności obszaru, w tym wykaz i opis terenów chronionych, na które będzie oddziaływać przedsięwzięcie
- Załącznik 2. Spis opracowań, których zapisy powinien rozważyć Wykonawca

Konieczna współpraca pomiędzy ekspertami ds. zamówień oraz ochrony środowiska w ramach podmiotu zamawiającego

Prawo krajowe: Prawo Zamówień Publicznych Czyli jak Zamawiać?

Decyzja środowiskowa musi określać wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym.

Wskazane jest wykonywanie raportu OOS oraz projektu budowlanego w ramach jednego zamówienia przez ten sam podmiot > Umożliwienie ustalenia decyzją środowiskową jasno wskazanych rozwiązań technicznych w zakresie procesów budowlanych, urządzeń minimalizujących oddziaływanie oraz działań kompensacyjnych.

Perspektywy

Jednokrotne postępowanie OOS przedsięwzięć niezgodne z prawem WE – zob. wyroki ETS w sprawach C-290/03 Barker oraz C-508/03 Commission v United Kingdom

Powrót do dwuetapowego postępowania OOS w 2008 ? >
Skutek postępowania wszczętego przez KE Listem Ostrzegawczym z 28 VI 2006 r.

Rozszerzenie udziału społecznego nieuniknione?

Przepisy przejściowe muszą zapewniać realizację celu prawa WE

Instytucja selektywnego członkostwa w UE nie istnieje !!!

Dziękuję za uwagę

Mgr Marcin Pchałek

Konsultant ds. Prawa ochrony środowiska

**Kowalewski, Miara, Pchałek & Partnerzy
Doradztwo Prawne**

Mail: marcin_pchalek@wp.pl